

Vlaanderen regeneert

Meerjarenplan 2022-2026

Colofon

Verantwoordelijke uitgever: Bruno Deraedt, Turnhoutsebaan 139a, 2140 Antwerpen

Teksten: Eva Heuts en Alexander Mijts (in samenwerking met het voltallige team en de raad van bestuur)

Eindredactie en vormgeving: Laurens Marysse

Foto's: VIBE (tenzij anders vermeld)

Meer informatie: info@vibe.be

Overname en gebruik van deze publicatie worden aangemoedigd mits bronvermelding. Deze brochure is louter ter informatie opgesteld. De uitgever noch de auteurs kunnen aansprakelijk gesteld worden voor onjuiste gegevens.

VIBE, juni 2021

www.vibe.be

Voorwoord

VIBE is bijzonder trots om dit meerjarenplan voor te stellen. We hebben er een jaar lang hard aan gewerkt met het team en de raad van bestuur, samen met verschillende stakeholders: kernteam, klankbordgroep, leden... Hierdoor is het meerjarenplan 2022-2026 een breed gedragen plan. Het was een parcours met obstakels, maar we zijn er als organisatie versterkt uitgekomen. En dat is net waar we de komende jaren met focus willen aan werken. De positieve versterking van onze impact. Niet alleen op mens en maatschappij. Ook op de natuur en het milieu. Ze dienen er beter door te worden. Dit vergt moed om met sterk vertrouwen de uitdagingen aan te gaan.

We staan voor grote maatschappelijke uitdagingen: een nooit geziene ecologische crisis (vier van de negen planetaire grenzen zijn overschreden), er is nood aan een half miljoen nieuwe woningen tegen 2050 (waar en hoe gaan we deze bouwen?) en dankzij de coronacrisis beseffen we dat iedereen nood heeft aan ruimte, gezonde lucht, groen in de nabijheid, een gezonde woning en interactie met de burens. De realiteit dat onze duurzame aanpak met de beperking van impacts onvoldoende is om deze uitdagingen aan te pakken zorgt dat de enige optie 'positieve impacts creëren' is. Maar wat is dit nu? En hoe kunnen we dit doen? Het internationale duurzaamheidsdebat wordt momenteel beheerst door 'veerkracht creëren', 'adaptatie' en 'regeneratie'. We zitten op een kantelpunt waarbij de komende tien jaar cruciaal zijn voor onze toekomst. Een snelle systeemverandering is een noodzaak. En dat is meer dan een groen sausje over onze methodieken.

Daarom kiest VIBE moedig en resoluut voor regeneratief ontwerpen en bouwen.

VIBE profileert zich als de gangmaker voor regeneratief ontwerpen en bouwen in Vlaanderen door bruggen te slaan tussen de pioniers (grensverleggende makers en doeners van de gebouwde omgeving) en de *trendsetters* (professionele bouwheren die openstaan voor regeneratieve vernieuwing) om zo regeneratief ontwerpen en bouwen in Vlaanderen ingang te doen vinden, en op te schalen.

We verschuiven de focus van doelgroepen van de particuliere bouwer en verbouwer naar de professionele bouwheren (projectontwikkelaars, sociale huisvestingsmaatschappijen en lokale overheden). Daardoor positioneren we ons duidelijker in het netwerk van samenwerkingen met andere organisaties. Want versterking creëer je niet alleen. Cocreatie is een noodzaak om regeneratief bouwen in gang te zetten.

We hebben zin om met moed en diep vertrouwen deze keuzes om te zetten in concrete acties! We hopen dat u ook zin krijgt om het **versterkend te doen!**

Bruno Deraedt

voorzitter raad van bestuur VIBE vzw

Inhoudstafel

2	Voorwoord
3	Inhoudstafel
4	Hoofdstuk 1 Totstandkoming van dit meerjarenplan
5	Hoe kwam dit plan tot stand?
7	Timing
9	Hoofdstuk 2 Stand van zaken
10	Terugblik
11	Vooruitblik
12	Opvolging van dwingende aanbevelingen en suggesties ter verbetering
13	Hoofdstuk 3 Missie, visie en waarden
15	Hoofdstuk 4 Beschrijving van de organisatie
17	Hoe zijn we georganiseerd?
19	Hoe nemen we beslissingen?
21	Hoofdstuk 5 Positionering van de organisatie
22	De maatschappelijke uitdaging die VIBE aanpakt
25	Onze focus: regeneratief ontwerpen en bouwen
31	Onze rol
32	Onze samenwerkingsverbanden
33	Onze doelgroepen
35	Onze aanpak
39	Hoofdstuk 6 Strategische en operationele doelstellingen
41	Strategische doelstelling 1: VIBE zet samen met pioniers regeneratief ontwerpen en bouwen in gang in Vlaanderen.
43	Strategische doelstelling 2: VIBE begeleidt professionele bouwheren (<i>trendsetters</i>) zodat ze regeneratieve projecten kunnen realiseren.
45	Strategische doelstelling 3: VIBE schept ruimte om regeneratief ontwerpen en bouwen in realiteit te brengen en op te schalen in Vlaanderen.
47	Strategische doelstelling 4: VIBE transformeert zijn werking tot een inspirerende, krachtvolle en financiële sterke vereniging om zijn voortrekkersrol te kunnen waarmaken.
49	Hoofdstuk 7 Budegettair plan
50	Hoe kwam dit plan tot stand?
51	Financieel en personeelsplan
52	Begroting 2022

A hand is shown pouring water onto a small green seedling in a field. The background is a soft, golden sunset over a landscape. The text is overlaid on the image.

hoofdstuk

1

Totstandkoming

van het

meerjarenplan

1.1 Hoe kwam dit plan tot stand?

Methodiek

Het meerjarenplan VIBE 2022-2026 is een breed gedragen plan en kwam tot stand in cocreatie met verschillende stakeholders.

VIBE vertrok vanuit een standaardaanpak voor de opstelling van zijn meerjarenplan. Het verenigingsmanagementbureau [2Mpact](#) reikte ons deze methodiek aan. Ook de koepelvereniging [Bond Beter Leefmilieu](#) startte een ondersteuningstraject om de uitwerking van het meerjarenplan aan te vullen. Bestuurder Geert Debel ontpopte zich als de ideale procesbegeleider. Tijdens het traject zetten we in op de combinatie van uiteenlopende invalshoeken. Binnen het kernteam en de klankbordgroep streefden we bijgevolg naar een representatieve vertegenwoordiging van verschillende sectoren: **de bouwsector, de milieubeweging en de onderzoeks- en onderwijssector.**

Kernteam

Het kernteam werkte de rode draad van het meerjarenplan uit en kwam in de periode tussen 11 maart 2020 en 9 december 2020 tien keer samen. Het kernteam bestond uit:

- Alexander Mijts – teamlid VIBE
- Eva Heuts – teamlid VIBE
- Bruno Deraedt – bestuurslid VIBE
- Geert Debel – bestuurslid VIBE
- Paul Eykens – afgevaardigd bestuurder producent
- Hilde Carens-Van Gils – projectleider duurzame infrastructuur bouwheer
- Peter Vervoort – beleidsmedewerker Vlaamse Overheid Departement Omgeving

Klankbordgroep

Op 11 september 2020 kwam **een bredere klankbordgroep** samen om de eerste versie van de visietekst en de strategische doelstellingen te bespreken. Deze klankbordgroep bestond uit:

- Benjamin Clarysse - beleidsmedewerker Bond Beter Leefmilieu
- Wim Malfait - directeur Postuniversitair Centrum KU Leuven
- Urbain Van De Voorde - ondervoorzitter NAV
- Guido-Henri de Couvreur - Mondo/Club van Rome/VIBE
- Lucas De Smedt - bouwpartner
- Willem Deboeverie - bouwpartner HOTA
- Arnout Ulenaers - bouwpartner ISOPROC

Strategiemomenten met team en raad van bestuur

Ieder jaar organiseert VIBE een strategiemoment. Het team en de raad van bestuur evalueren samen de werking van de organisatie en stippelen de krijtlijnen voor het komende jaar uit. Op het strategiemoment van 23 januari 2020 werd het jaarplan voor 2020 besproken. De team- en bestuursleden stonden stil bij de waarden en de uitdagingen van VIBE.

Een interne klankbordgroep toetste het meerjarenplan op 28 oktober 2020 af met het team en de bestuursleden. Op deze vergadering bespraken de deelnemers de volgende aspecten: de visie, de strategische doelstellingen en een eerste inschatting van de tijdsbesteding en het werkingsbudget per strategische doelstelling.

Advies van Marketing Mentor

Het communicatieadviesbureau Marketing Mentor maakte ons duidelijk dat VIBE **heldere keuzes** moet maken. Zowel voor de rol van VIBE als voor de activiteiten en de inhoudelijke focus.

Naar aanleiding van dit traject maakte de raad van bestuur keuzes voor het huidige meerjarenplan. Deze keuzes toetste het bestuur af op de informele ledenvergadering van 15 april 2021 en de algemene vergadering van 26 mei 2021.

Algemene vergadering

De algemene vergadering van 19 november 2020 besprak de eerste versie van de visietekst en de strategische doelstellingen. De leden keurden de grote lijnen goed. Het kernteam nam de suggesties en de bekommernissen mee bij de verdere uitwerking en de realisatie van dit meerjarenplan.

Op 15 april vond er een informele ledenvergadering plaats waarbij het meerjarenplan werd toegelicht en besproken.

De leden van de algemene vergadering keurden op 26 mei 2021 het nieuwe meerjarenplan goed.

1.2 Timing

Datum	Wie?
23 januari 2020	Team en raad van bestuur
11 maart 2020	Kernteam
6 april 2020	Kernteam
20 april 2020	Kernteam
11 mei 2020	Kernteam
25 mei 2020	Kernteam
6 juni 2020	Kernteam
29 juni 2020	Kernteam
14 augustus 2020	Kernteam XL
11 september 2020	Klankbordgroep extern
5 oktober 2020	Kernteam
28 oktober 2020	Klankbordgroep
19 november 2020	Algemene vergadering
29 december 2020	Kernteam
15 januari 2021	Team en raad van bestuur
15 maart 2021	Advies Marketing Mentor
7 april 2021	Extra raad van bestuur
12 april 2021	Raad van bestuur
15 april 2021	Informeel ledenvergadering
10 mei 2021	Kernteam S
21 mei 2021	Kernteam, raad van bestuur en team
26 mei 2021	Algemene vergadering

hoofdstuk

2

Stand van zaken

2.1 Terugblik

De **beleidsperiode 2017–2021** situeert zich vlak na de interne crisis van 2015. Een nieuwe raad van bestuur besloot om de reanimatie van VIBE een kans te geven en stelde een kersvers team samen dat de opdracht kreeg om met de restanten VIBE 2.0 op te bouwen. Geen sinecure maar de nieuwe medewerkers en de raad van bestuur zetten er samen hun schouders onder. Ze vertaalden de opdracht in een opportuniteit om een nieuw VIBE neer te zetten. Tijdens de eerste jaren van de beleidsperiode vergden het opruim- en herstelwerk belangrijke inspanningen. Er ontstond ook ruimte voor vernieuwing en verdieping. Het oerthema 'Kringlopen' werd maatschappelijk opgenomen door de verruimde aandacht voor circulariteit.

Ondanks dat slaagden ze erin om terug een organisatie en een werking neer te zetten: de plannen werden op een meer realistisch niveau teruggebracht, de inhoudelijke werking ontwikkelde zich zienderogen en het communicatieve luik versterkte stap voor stap. Ook het werken met een meerjarenplan integreerde zich in de organisatie. Ondertussen staat er een vereniging die **een rol opneemt in de Vlaamse bouw- en milieusector**.

De feedback van de begeleidingscommissie dat VIBE fier kan zijn op waar het nu staat deed dan ook enorm deugd. Zowel het team als raad van bestuur hebben hard gewerkt om de plannen te realiseren en het lijkt erop dat de meeste doelstellingen gehaald worden.

2.2 Vooruitblik

De feedback van de begeleidingscommissie stimuleerde ons om op hetzelfde elan verder te gaan. We begrepen dat de ingezette accenten geapprecieerd worden. Bij de ontwikkeling van het nieuwe meerjarenplan gaven we deze verder vorm. **We focussen verder op de duurzame innovatie en transformatie van de professionele bouwketen door de ondersteuning van pioniers en trendsetters.** Het inhoudelijke erfgoed van bio-ecologisch bouwen en de competentie circulair bouwen hertalen we naar een vernieuwende aanpak met focus op een positieve impact.

Waarom stoppen bij zero impact of het beperken van impact? Waarom niet inzetten op een positieve impact? Vandaar ons nieuwe thema: **Vlaanderen Regeneert**. Deze

aanpak vergt moed. Ze bouwt voort op de sterktes van de VIBE-gemeenschap: pionieren én ondernemen. VIBE legt het accent op pionieren en jaagt de grensverlegging aan.

Kiezen is winnen. VIBE volgt het advies van de begeleidingscommissie en herziet de rol van de particulieren. De focus ligt op de bouwprofessionals: de pioniers en de *trendsetters*. VIBE wil deze actoren uitdagen tot de realisatie van regeneratieve projecten en hen ondersteunen bij het tonen dat het anders kan. De organisatie slaat bruggen tussen pioniers en trendsetters om de ontwikkeling van concrete voorbeelden ingang te doen vinden.

Regenerative development is grounded in a belief that we cannot make the outer transformations we envision for the world without making inner transformations in how we think and who we are able to be.

REGENERATIVE DEVELOPMENT & DESIGN
A Framework for Evolving Sustainability

2.3 Opvolging aanbevelingen en suggesties

Uit de terugkoppeling van de begeleidingscommissie begrepen we dat de dwingende aanbevelingen en de suggesties ter verbetering al voldoende zijn aangepakt maar *'ze moedigt de vereniging aan verder in te zetten op samenwerking en afstemming met andere organisaties'*.

Van daaruit heeft VIBE ervoor geopteerd om voor elk van zijn doelstellingen in te zetten op samenwerking en afstemming. Dit is in het meerjarenplan verwerkt door bij elke doelstelling al een aantal mogelijke samenwerkingen te benoemen welke in de jaarplannen verder zullen worden uitgediept.

Vanuit de verengde rol die VIBE opneemt, volgde afstemming met Dialoog en PIXII.

VIBE zal het pionierswerk aanreiken aan zijn zusterorganisaties. Zo kan PIXII zich inzetten om de innovaties wetenschappelijk te onderbouwen, de kennis verder uit te dragen naar de bouwsector en gemeenten te helpen bij het ontwikkelen van hun dienstverlening. Dialoog zal zich focussen op de ondersteuning van particulieren bij het regenereren van hun woonomgeving. De drie organisaties ontwikkelen een structurele aanpak.

	Rol	Doelgroep
	Gangmaker	Pioniers en trendsetters
	Kennis- en onderzoekscentrum	Niet-particulieren
	Kenniscentrum	Particulieren

hoofdstuk

3

Missie, visie

en waarden

Missie

VIBE realiseert een positieve impact van bouwen en wonen op de aarde, de maatschappij en de gezondheid en het welzijn van de mens.

Visie

VIBE is gangmaker in Vlaanderen en zet regeneratief ontwerpen en bouwen op de kaart. De organisatie slaat bruggen tussen de pioniers (grensverleggende makers en doeners van de gebouwde omgeving) en de *trendsetters* (professionele bouwheren die openstaan voor regeneratieve vernieuwing) om zo regeneratief ontwerpen en bouwen in Vlaanderen ingang te doen vinden, en op te schalen.

Waarden

De volgende basisprincipes zijn cruciaal voor VIBE en dus verweven in de werking:

► Open

We staan open voor nieuwe ideeën en innovaties. Enkel vanuit een open geest kan vernieuwing ontstaan.

► Moedig

We zijn moedig en durven op de voorgrond te treden met nieuwe ideeën, regeneratieve innovaties, producten, methodieken... We durven risico's en verantwoordelijkheid nemen.

► Kritisch

We stellen ons kritisch op en durven dit ook te communiceren naar de buitenwereld. Onze informatie en ons advies zijn objectief en wetenschappelijk gestaafd: we toetsen alles af aan ons denkkader van regeneratief ontwerpen en bouwen. VIBE is inhoudelijk onafhankelijk. We laten ons niet voor de kar spannen.

► Respect voor natuur en mens

We beseffen dat de mens een deel is van de natuur en er dus niet boven staat. Alles hangt samen, alles staat in verbinding met elkaar. We hebben respect voor de natuur, de aarde, de planten, de dieren, de mensen...

► Holistisch

VIBE is ervan overtuigd dat we enkel regeneratieve omgevingen kunnen creëren als we projecten vanuit verschillende invalshoeken en dus holistisch en geïntegreerd bekijken.

► Positief en oplossingsgericht

VIBE gaat uit van een positief wereldbeeld en is ervan overtuigd dat goede voorbeelden aanzetten tot verandering.

► Toegankelijk

Onze informatie en ons advies zijn begrijpelijk en toegankelijk voor de doelgroepen die we wensen te bereiken.

hoofdstuk

4

Beschrijving van

de organisatie

Identiteitsfiche

Naam

VIBE

Juridisch statuut

VZW

Ondernemingsnummer

BE 0422.018.294

Datum van oprichting

29 oktober 1984

Zetel

Turnhoutsebaan 139a, 2140 Antwerpen

info@vibe.be

Voorzitter

Bruno Deraedt

Website

www.vibe.be

Aantal leden

364 leden (274 particuliere leden, 66 bouwpartners, 17 ruilabbonnementen, 3 strategische partnerorganisaties en 4 vzw's)

4.1 Hoe zijn we georganiseerd?

Team

Sinds 2020 breidde VIBE uit en anno 2021 telt de organisatie vijf personeelsleden (omgerekend 3,7 VTE). Het team bestaat uit een zakelijk verantwoordelijke, een communicatieverantwoordelijke en drie inhoudelijke medewerkers.

Het team functioneert horizontaal. Hiërarchische aansturing is beperkt en het team spreidt de bevoegdheden. Alle medewerkers getuigen van een hoge mate van autonomie, initiatief en betrokkenheid. Om de interne afstemming te stroomlijnen, organiseren we overleg- en uitwisselingsmomenten zoals het wekelijkse teamoverleg, het maandelijkse projectoverleg en de jaarlijkse strategiedag.

Voor administratieve en inhoudelijke ondersteuning kan VIBE rekenen op twee trouwe vrijwilligers. Ook onze leden zijn een eerste aanspreekpunt voor inhoudelijke input.

Kwaliteitsbewaking

► Strategiedagen

Elk jaar organiseren we samen met het team en de raad van bestuur een strategiedag. Op dit evaluatiemoment nemen we de werking van VIBE, het jaarplan en de vooruitgang van de organisatie onder de loep. Sinds 2017 is er een heel goede samenwerking tussen het team en de bestuursleden.

► Jaarplan en voortgangsrapportering

Het jaarplan en het voortgangsrapport worden iedere maand geëvalueerd. Ook de raad van bestuur komt maandelijks bijeen.

► Projectopvolging

Om de workflow te stroomlijnen, maakten we een projectoverzicht op. Iedere maand bespreken de teamleden dit overzicht met een bestuurslid.

Algemene vergadering

Raad van bestuur

Zakelijk

Inhoudelijk

Communicatie

Beheersplan

	Beheersactiviteit	Doelgroepen
5 jaar	Vijfjaarlijkse beleidscyclus: 2020: opmaak meerjarenplan 2022-2026 2022: start nieuwe beleidsperiode	team raad van bestuur algemene vergadering
1 jaar	opmaak jaarplan en voortgangsrapporten budgettering (av najaar) jaarrekening en balans (av voorjaar) competentieplanning	team raad van bestuur algemene vergadering
3 maanden	financiële opvolging o.b.v. kwartaalcijfers opvolging jaarplan	team raad van bestuur
1 maand	maandplanning en -rapportering	team raad van bestuur
1 week	teamvergadering	team

4.2 Hoe nemen we beslissingen?

Beslissingsorganen

Zowel in de raad van bestuur als de algemene vergadering streven we een evenwichtige verdeling van de belangengroepen (burgers, professionals en overheden) na. Deze twee organen staan daarom voor iedere relevante kandidaat open.

► Raad van bestuur

De raad van bestuur telt momenteel vijf leden. Stuk voor stuk mensen met een groot maatschappelijk engagement en kennis op vlak van mens- en milieuvriendelijk bouwen en wonen.

We trokken als organisatie bewust bestuurders aan met nuttige ervaring, bijvoorbeeld inzake het financiële beheer van bedrijven of juridische aspecten.

Elke bestuurslid heeft specifieke taken die hij of zij concreet opvolgt. De raad van bestuur komt in principe elke maand samen.

De samenstelling van het bestuur is terug te vinden op [onze website](#).

► Algemene vergadering

De algemene vergadering is het hoogste beslissingsorgaan en bestaat uit alle stemgerechtigde leden van de vereniging. De vergadering komt minstens één keer per jaar samen.

De voorbije jaren kwam de algemene vergadering twee keer per jaar samen. Het is de bedoeling om dit verder te zetten.

De leden spreken zich uit over de jaarplanning, de begroting, de jaarrekening, het financieel verslag en de aanvaarding van nieuwe leden.

Wie beslist waarover?

Het team heeft een mandaat voor volgende bevoegdheden (cfr. mandaatregister)

- Offertes, bestellingen en contracten (< 5.000 euro)
- Kwijtingen, ontvangsten en ontvangen van aangetekende zendingen
- Briefwisseling en e-mail
- Onkostennota's goedkeuren
- Betalingen uitvoeren (< 5.000 euro)

Het bestuur is bevoegd voor alle handelingen die behoren tot het goede beheer van de vereniging en vertegenwoordigt de vereniging in alle gerechtelijke en buitengerechtelijke zaken. Het mag derden afvaardigen voor een duidelijk omschreven opdracht en mits deze in tijd beperkt is.

Het onderwerpt de jaarrekening over het afgelopen dienstjaar en de begroting voor het volgende dienstjaar aan de goedkeuring van de algemene vergadering.

Het bestuur staat ook in voor het opstellen en wijzigen van het huishoudelijk reglement en stelt dit ter goedkeuring voor aan de algemene vergadering.

Het bestuur is verder bevoegd voor alles dat niet door de wet of deze statuten aan de algemene vergadering is toegewezen.

De algemene vergadering is wettelijk bevoegd voor:

- Wijzigingen van de statuten
- Benoeming en ontslag van de leden van het bestuur en toezichthouder(s), en de bepaling van hun eventuele bezoldiging
- De kwijting aan leden van het bestuur en toezichthouder(s)
- Goedkeuring van de begroting en de jaarrekeningen
- Bepaling van het jaarlijkse lidgeld
- Uitsluiting van leden
- Het doen of aanvaarden van een inbreng om niet van een algemeenheid
- Vrijwillige ontbinding van de vereniging

De algemene vergadering is ook bevoegd voor alle gevallen waarin de wet dat vereist.

hoofdstuk

5

Positionering van

de organisatie

5.1 De maatschappelijke uitdaging die VIBE aanpakt

Onze huidige manier van bouwen en wonen draagt in grote mate bij tot de overschrijding van de planetaire grenzen en de ontwrichting van de relatie tussen de mens en de aarde. We worden in Vlaanderen geconfronteerd met nieuwe demografische, ruimtelijke en gezondheidsgerelateerde uitdagingen.

Ecologische uitdagingen

Johan Rockström en 28 collega-wetenschappers lanceerden in 2009 het inzicht dat de aarde **planetaire grenzen** heeft die we niet straffeloos overschrijden. Ze stelden vast dat vier van de negen grenzen overschreden zijn door menselijke activiteiten:

- klimaatverandering
- verlies van biodiversiteit
- gewijzigde landsystemen
- biochemische cycli

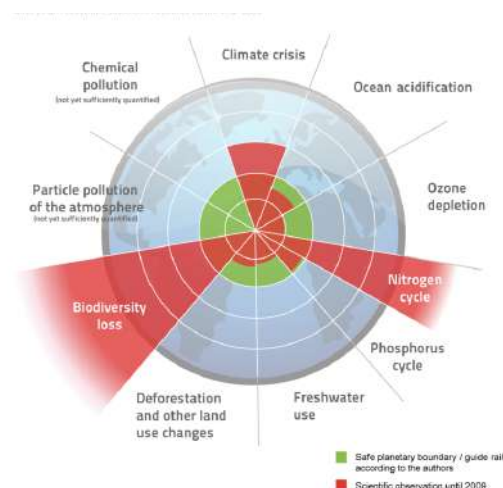
Twee van deze grenzen, namelijk klimaatverandering en verlies aan biodiversiteit, vormen *core boundaries*. Deze ingrijpende veranderingen brengen de planeet in een nieuwe toestand.

Ruimtelijke ordening en de bouwsector hebben een gigantische impact op onze (natuurlijke) omgeving en zijn verantwoordelijk voor een serieus aandeel van de jaarlijkse **CO₂- en broeikasgasuitstoot**. Deze impact op de **klimaatverandering** valt absoluut niet te onderschatten. Ook de afvalstromen en het gebruik van schaarse grondstoffen binnen deze sectoren zijn aanzienlijk. De bouwsector is jaarlijks verantwoordelijk voor **40% van het energiegebruik** en benut volgens de OVAM

de helft van de materialen die wereldwijd worden ontgonnen.

‘Het probleem is systemisch: hoe we produceren en consumeren is niet vol te houden, het is simpelweg niet duurzaam. En de oplossing van het probleem raakt aan de fundamentele van onze samenleving.’ - W. Vermeulen

Anders bouwen en wonen zijn essentieel om de doelstellingen van de **Europese Green Deal** te halen. De Europese Unie schuift de circulaire economie naar voren als een belangrijke oplossing. Op de website van Bond Beter Leefmilieu lezen we het volgende: *‘zo verschijnen in maart 2020 twee steunpilaren voor de toekomstige economie: een nieuwe industriële strategie en een actieplan circulaire economie (met een focus op grondstoffen-intensieve sectoren zoals textiel, bouw, elektronica en plastics)’*.

Demografische uitdagingen

De komende decennia neemt de Vlaamse bevolking toe van zes naar zeven miljoen inwoners. Tegen 2030 zijn er maar liefst 330 000 extra woningen nodig. Erik Grietens en Sander de Block (Bond Beter Leefmilieu) claimen dat we tegen 2050 een half miljoen nieuwe woongelegenheden nodig hebben.

De bevolkingstoename, de vergrijzing en de gezinsverdunning confronteren Vlaanderen met nieuwe uitdagingen die onze ruimte en manier van samenleven beïnvloeden.

Ruimtelijke uitdagingen

De rommelige lintbebouwing en alleenstaande woningen zijn tekenend voor de Vlaamse situatie. **De negatieve gevolgen van het versnipperde ruimtelijke beleid zijn legio.** Omdat werk, winkels en recreatiemogelijkheden verder van huis liggen, vallen huishoudens op een auto terug voor hun verplaatsingen. Dat zorgt voor verkeersinfarcten, meer stress, meer luchtvervuiling door fijnstof en stikstofoxiden, meer geluidsoverlast en meer CO₂-uitstoot. Zowel het milieu, het klimaat als de mens lijden daaronder.¹

De versnippering van de open ruimte zorgt dat hele ecosystemen ontwricht raken en verdwijnen. Het fenomeen kost onze samenleving jaarlijks **handenvol geld** (tot 30 procent meer dan onze directe buurlanden). De uitrol van een rioolnet, de organisatie van openbaar vervoer en de ophaling van huisvuil zijn kostelijk wanneer huishoudens uiteen wonen.

De Vlaamse overheid deed in 2018 een eerste zet met de goedkeuring van de **strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen**

(BRV). Daarmee sporen de beleidsmakers aan om wonen, werken en voorzieningen te bundelen op strategische locaties. Een organisatie die streeft naar een positieve impact van bouwen en wonen op de aarde, de maatschappij, de gezondheid en het welzijn van de mens neemt deze strategische doelstellingen uiteraard impliciet over en ziet deze als een basis om op verder te werken.

Gezondheidsuitdagingen

Gezondheid en welzijn staan bovenaan de agenda. Niet alleen om de COVID-pandemie te bestrijden. We merken de effecten van onze (gebouwde) omgeving op ons dagelijkse leven en onze gezondheid. De nood aan ruimte, gezonde lucht, groen in de nabijheid, een gezonde woning of interactie met de burens is hoger dan ooit.

In Vlaanderen is de luchtkwaliteit een heikel punt.² We mogen daarbij natuurlijk niet vergeten dat we 90 procent van onze tijd binnen doorbrengen. Bij luchtdicht bouwen is het belangrijk om de emissies van de bouwmaterialen en afwerking in de hand te houden. **Regeneratief bouwen versterkt het welzijn van de gebruikers.**

¹ Uit [berekeningen van het Europees Milieuagentschap](#) blijkt dat in ons land jaarlijks meer dan 9000 mensen voortijdig sterven ten gevolge van de slechte luchtkwaliteit.

² Hoewel [de Vlaamse luchtkwaliteit](#) de voorbije decennia op veel plaatsen verbeterd is, haalt Vlaanderen in 2019 voor een aantal stoffen de doelstellingen van Europa of de WHO niet, namelijk met betrekking tot fijnstof, ozon, stikstofdioxide en cadmium en zwaveldioxide.

Een nieuw tijdperk

Wetenschappers zijn overtuigd dat we overgaan naar een nieuw tijdperk dat gepaard gaat met een grote maatschappelijke verschuiving.

Theoreticus **Jeremy Rifkin** schrijft in zijn boek *De derde industriële revolutie: naar een transformatie van economie en samenleving* dat er een overgang gaande is. Zo kent onze beschaving er natuurlijk meerdere: 'de derde industriële revolutie is een laatste fase in het grote industrieverhaal en de eerste in een tijdperk van samenwerking'.

Rifkin wijst op **vijf pijlers** die onze maatschappij moet slaan:

- de verschuiving naar hernieuwbare energie
- de transformatie van gebouwen tot mini-energiecentrale
- de ontwikkeling van opslagmogelijkheden voor elektriciteit
- de ombouw van het elektriciteitsnetwerk tot een netwerk dat energiedeling toelaat
- de omslag naar transport op basis van elektriciteit

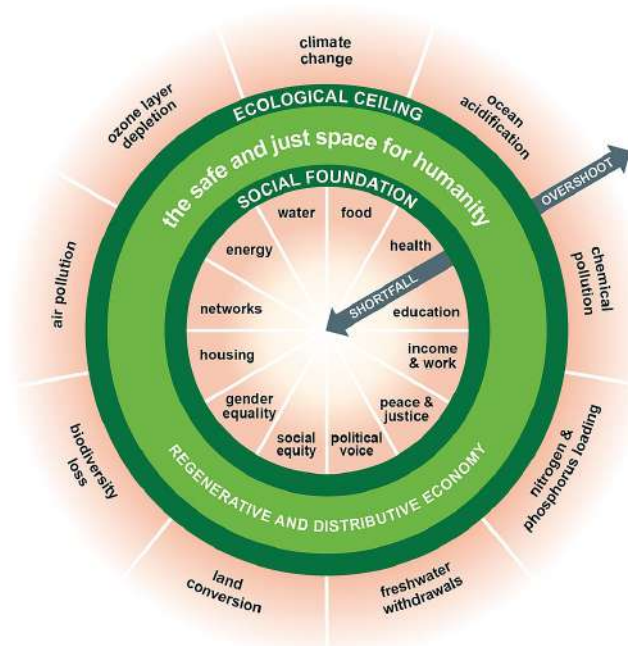
Ook de Britse econome **Kate Raworth** en auteur van de bestseller *Donut Economie: in zeven stappen naar een economie voor de 21ste eeuw* is overtuigd dat een nieuw economisch model noodzakelijk is. Ze pleit voor een **economie als ecosysteem** waar alles met elkaar verbonden is. De afvalstoffen van het ene bedrijf vormen de grondstoffen van het andere. Warmte circuleert van

een fabriek naar de woonwijk en terug. **De ambitie is om 'niet langer te vervuilen'.**

Jan Rotmans, hoogleraar Duurzaamheid & Transitie en auteur van het boek *Verandering van tijdperk* denkt dat het nog een jaar of tien heel onrustig blijft en we dan naar een nieuw soort dynamisch evenwicht gaan. Rotmans ziet drie ontwikkelingen:

- een nieuwe maatschappelijke ordening
- een ander economisch fundament
- een machtswisseling

Het nieuwe tijdperk vraagt om ingrijpende innovaties. Welke oplossingen, nieuwe modellen en systemen zetten we in om deze transitie te faciliteren of te versnellen? Hoe stuurt het beleid in de goede richting? Hoe effenen ambtenaren en beleidsmakers op verschillende beleidsniveaus in aanbestedingen het pad voor deze transitie? Hoe gaan architecten, landschapsarchitecten, ontwikkelaars, aannemers hier mee om?

5.2 Onze focus: regeneratief ontwerpen en bouwen

Regeneratief ontwerpen en bouwen is de oplossing voor de toekomst. Daarom vormt dit onderwerp onze focus voor de komende jaren. Internationaal trekt het thema de laatste jaren steeds vaker de aandacht. **Duurzaamheidsgoeroe Bill Reed bestempelt regeneratief ontwerpen en bouwen als dé oplossing om uit de crisis te raken waar we ons vandaag in bevinden.** De Vlaamse overheid is zich bewust van deze ontwikkeling en organiseerde in 2021 samen met R3.0 een infosessie over dit boeiende thema. Het [International Living Future Institute](#) werkte voor de bouwsector een inspirerend kader uit op het niveau van producten, gebouwen en wijken.

Regeneratief ontwerpen en bouwen is:

- We streven naar een positieve impact van bouwen en wonen op de aarde, de maatschappij en de gezondheid en het welzijn van de mens.
- We leven in harmonie met de aarde, met elkaar en versterken elkaar.
- We laten elke plek die we innemen beter achter dan dat we hem vonden. We herstellen en regenereren.

Meer dan kringloopsluiting

VIBE is koploper op het vlak van circulair bouwen en kringloopsluiting. Dit zijn de bouwstenen van ons DNA. VIBE gaat met dit meerjarenplan een stap verder. We overstijgen het kringloopdenken richting systeemdenken. Twee vragen rijzen op:

- Hoe optimaliseren we de kringlopen van materialen, water en energie zodat ze mens, maatschappij, milieu en natuur versterken?
- Hoe sluiten we kringlopen en zetten we simultaan in op natuurinclusieve kernversterking, revitalisatie van het bestaande patrimonium, gezonde lucht, klimaatadaptie en samenleven in zelfvoorzienende gemeenschappen?

Systeemdenken

Regeneratief ontwerpen en bouwen maakt gebruik van het hele systeemdenken om veerkrachtige en rechtvaardige systemen te creëren die de behoeften van de samenleving integreren met de integriteit van de natuur. **Een regeneratief ontwerp is gezond, veerkrachtig en aanpasbaar.** Het zorgt voor de planeet en voor het leven. Dit in het besef dat het de effectiefste manier is om een bloeiende toekomst voor de mensheid te creëren.

- **Boven:** Uitgangspunt bij het realiseren van de nieuwe broedplaats De Ceuvel - voormalige scheepswerf in Amsterdam-Noord
- - is de bodemvervuiling op het terrein. Door ophoging met vervuild bagger en de voormalige activiteiten van de scheepswerf is
- het terrein sterk verontreinigd. De techniek van fyto-remediatie, waarbij planten en bomen worden ingezet om verontreiniging
- aan de bodem te onttrekken, biedt een alternatief. Op het terrein van de Ceuvel wordt deze organische manier van zuivering
- vormgegeven tot een zuiverend park. *Foto: DELVA Landscape Architects* // **Onder:** Het PAKT in Antwerpen is een mooi
- voorbeeld waar heel wat principes samenkomen: hergebruik en revitalisatie van het bestaande patrimonium, verweving van
- verschillende functies, vergroening, introductie van korte ketenlandbouw... Circulaire oplossingen voor wateropvang, verwerking
- van restafval tot compost, recuperatie van meststoffen, robuuste gewassen in slimme polyculturen, maken bestendig voor
- klimaatopwarming; halen CO₂ uit de lucht, matigen hitte en vergroten de biodiversiteit. *Foto: PAKT Antwerpen*

- **Boven:** UR ('you are') is een bedrijvencentrum aan de Gentse De Pintelaan. Deze site wil de verbinding met de planeet herstellen en versterken. Het terrein bestaat uit een monumentale villa en aangrenzende loodsen die als vergader- en werkplekken gebruikt worden. De organisatie richt zich bewust op bedrijven en ondernemingen die bezig zijn met regeneratieve duurzaamheid. Een positieve impact op de samenleving en het milieu staat hier centraal. *Foto: UR.zone Gent // Onder:* De Antwerpse onderneming Muurtuin ontwikkelde in samenwerking met Universiteit Gent en het Vlaams Kenniscentrum Water (Vlakwa) de Total Value Wall. Deze extra bouwschil zorgt voor de traditionele bouwtechnische voordelen van een verticale tuin zoals thermische isolatie en een lager brandrisico. Een fijn extraatje: deze geveltuin zuivert het afvalwater van de douche en de keuken tot spoelwater voor het toilet. Ideaal voor stedelijke omgevingen waar het gebruik van hemelwater als alternatief voor leidingwater eerder beperkt is. *Foto: Total Value Wall*

Regeneratief ontwerpen en bouwen is meer dan een oplossing voor de ecologische uitdagingen waar we vandaag voor staan. Het biedt ook een antwoord op demografische, ruimtelijk en welzijnsmatige uitdagingen. Het gaat over een totaaloplossing. Een systeemverandering. Alles is met elkaar verweven. Bekijken we de case van **de regeneratieve stad** (zie volgende pagina) volgens het schema van architect-stedenbouwkundige Luc Eeckhout dan was VIBE voornamelijk bezig met de circulaire en de aanpasbare stad. We verruimen de komende jaren onze blik om het volledige regeneratieve denkkader in ons verhaal mee te nemen.

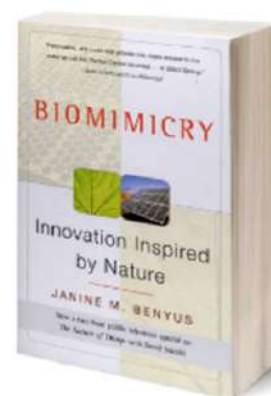
De natuur als uitgangspunt

Regeneratief ontwerpen en bouwen betekent dat we de natuur als uitgangspunt gebruiken voor kringloopsluiting en voor het ontwerp van gebouwen, wijken en steden.

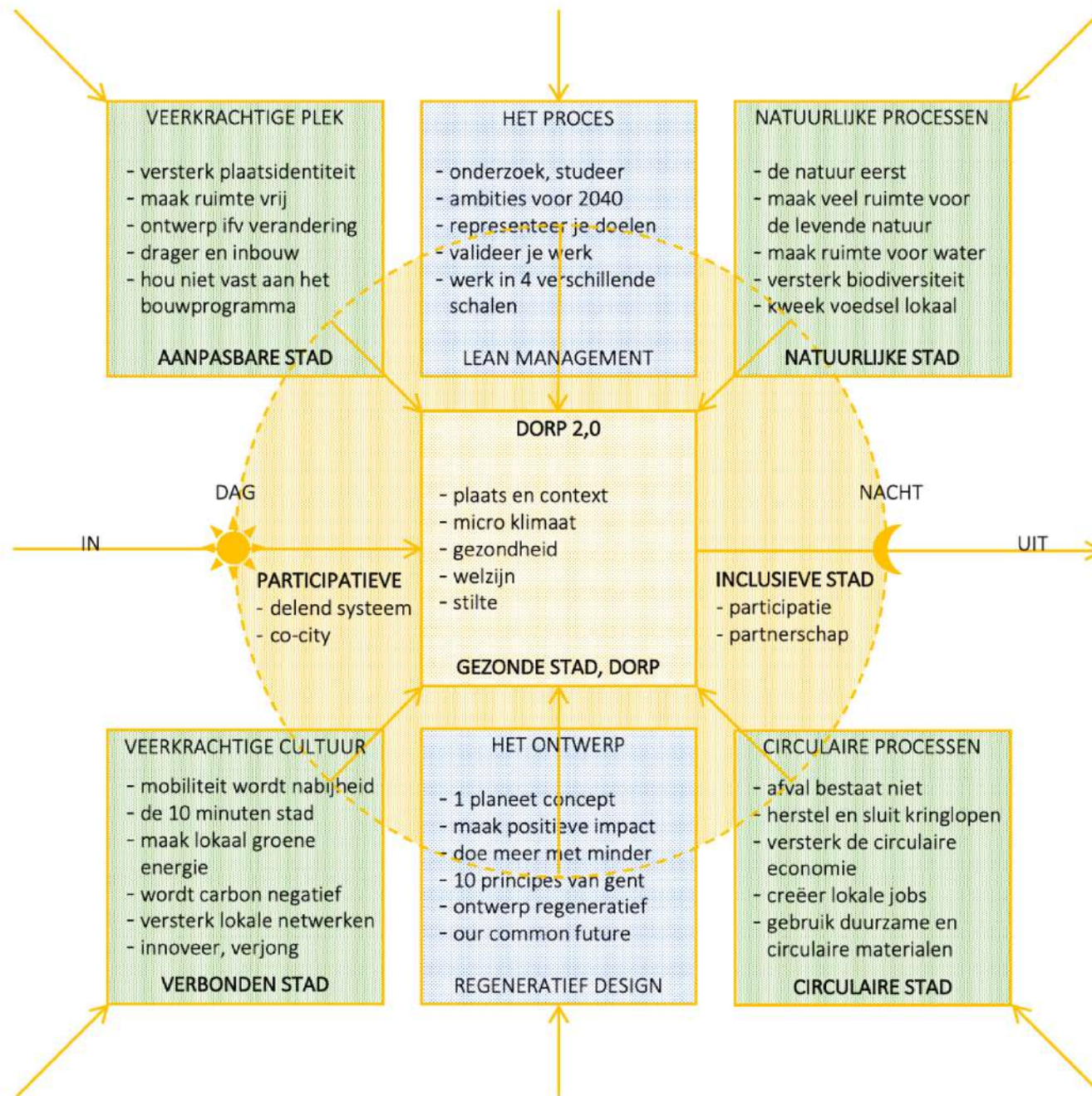
De integratie van natuur in de gebouwde omgeving is een oplossing voor de uitdagingen waar onze maatschappij mee kampt: verlies aan biodiversiteit, hittestress, gezondheid, klimaatadaptatie, sociale leefbaarheid... Tijdens de coronapandemie en de hittegolf van 2020 mochten we dit ondervinden. Steeds meer mensen snakten naar een stukje groen in hun woonomgeving.

'If we can have a holistic view of soil, soul and society, if we can understand the interdependence of all living beings, and understand that all living creatures – from trees to worms to humans – depend on each other, then we can live in harmony with ourselves, with other people and with nature.' - S. Kumar

VIBE onderscheidt zich door de inhoudelijke focus en de rol die de organisatie invult.

Mensen met hun grote breinen zijn nieuwelingen op deze planeet die al 3,8 miljard jaar heeft geëxperimenteerd met ecologie en levenscycli. Zij verkeren in het stadium van de peuter die verwacht dat moeder natuur voor alles zal zorgen en de rommel die wij maken blijft opruimen. Wij zullen ons echter dienen te voegen in de cyclus van de natuur door van de natuur te leren hoe je dingen, neemt, niet verspilt maar teruggeeft en nieuw leven geeft.

Kader: de gezonde en regeneratieve gemeente

Vier krachtige drivers

Om de gemeente gezonder te maken wordt ingezet op vier krachtige hedendaagse drivers. Deze drivers genereren duidelijke uitgangspunten om de gemeente om te vormen naar meer gezondheid en veerkracht. Ze brengen regeneratieve of herstellende processen op gang voor de basisvitaliteit van de gemeente. De vier drivers zijn ook vier toegangspoorten om de gemeente te benaderen.

De natuurlijke gemeente zoekt naar een nieuw verbond met de natuur. De natuur is in staat vele extremen van de klimaatverandering goed op te vangen en het gemeenteklimaat milder te maken.

De circulaire gemeente bekijkt de stromen van de stad. Het remt de hoge import af van materialen, water, voedsel en energie en zoekt oplossingen in circulaire stromen om afval te vermijden

De verbonden gemeente zet mobiliteit om in hoge lokaliteit en verbindende samenwerkingen. Nieuwe lokale netwerken van water, voedsel, energie versterken de gemeente.

De aanpasbare gemeente groeit vanuit zijn lokale identiteit naar de toekomst. Deze gemeente werkt met open modellen die door bewoners met talrijke functies kunnen worden ingevuld. De aanpasbare stad zorgt voor een gebouwde omgeving die niet langer vasthoudt aan zijn huidige functies maar openstaat voor noodzakelijke verandering.

'Het creëren van regeneratieve systemen is niet alleen een technische, economische, ecologische of sociale verschuiving: het moet hand in hand gaan met een onderliggende verschuiving in de manier waarop we over onszelf denken, onze relaties met elkaar en met het leven als geheel' - Wahl D.C.

De aansturing via de inclusieve, participerende gemeente

De gezonde gemeente wordt aangestuurd door brede samenwerkingen van de bewoners. Dit is de ruime cirkel, de gemeenschap van mensen, met partnerschappen en tal van commons. Deze cirkel raakt de drivers en stuurt elke beslissing in de richting van gezondheid en regeneratie. Hier worden nieuwe afspraken gemaakt om dingen samen en anders te doen. Dit is de inclusieve gemeente en ook delende gemeente, de stad van meer met minder, met gelijkheid als basis.

Het proces

Het proces van verandering in de tijd is een ontwerp op zich. De gemeente verandert langzaam en continu. Door de ambitie in 2040 te stellen of minstens 20 jaar verder in de tijd, start de toekomst voor de gezonde gemeente vandaag. Toekomstgericht werken worden hier ingeschreven als een basisvereiste van de gemeente.

De finale: de gezonde en regeneratieve gemeente

Gezondheid is het hoogste goed, zonder gezondheid geen vitaliteit. De symbiose van beslissingen moet de gezondheid dienen van de inwoners. Oplossingen die niet bijdragen aan de gezondheid van de gemeente worden geweerd. De vitale toekomst van de gemeente hangt hiervan af. Meer regeneratieve oplossingen zijn nodig, waarin de gemeente als een levend organisme wordt gezien, met vooral positieve impact op zijn bewoners en de natuur.

(Luc Eeckhout, evr-architecten/KU Leuven)

5.3 Onze rol

VIBE maakt een duidelijke keuze om zich te profileren als de gangmaker voor regeneratief ontwerpen en bouwen in Vlaanderen. We zetten dit thema in onze regio op de kaart.

De Vlaming houdt niet van verandering en de Vlaamse bouwsector is oerconservatief. De grootste impact realiseren we dus als gangmaker. **We laten de bouwwereld op zijn grondvesten daveren en wijzen de sector op de oplossingen richting regeneratief ontwerpen en bouwen.** VIBE is de missing link tussen de pioniers en trendsetters. Door bruggen te slaan, laten we regeneratief ontwerpen en bouwen in Vlaanderen ingang vinden en geven we ruimte om op te schalen. Het Europees Milieuagentschap (EEA) beklemtoont dat het momentum is aangebroken om de gekende oplossingen op te schalen:

In haar rapport 'Het milieu in Europa. Toestand en verkenningen 2020' schetst het EEA dat we de komende tien jaar hele andere antwoorden nodig hebben op de mondiale milieu- en klimaatuitdagingen dan die van de afgelopen 40 jaar. Het EEA roept om fundamentele duurzaamheidstransities in de systemen die de Europese economie en het moderne sociale leven vorm geven, met name de energie-, mobiliteits-, huisvestings- en voedselsystemen. De nadruk moet nu komen te liggen op het opschalen, versnellen, stroomlijnen en implementeren van de vele, reeds bestaande oplossingen en innovaties op zowel technologisch als op sociaal gebied. En tegelijkertijd moeten overheden

extra onderzoek en ontwikkeling stimuleren, gedragsveranderingen op gang brengen en, in het bijzonder, burgers betrekken bij de noodzakelijke veranderingen.

'The future is in our hands. What happens in the coming centuries will be determined by how we play our cards in the next decade. We have no time to lose...' - J. Rockström en D. Attenborough

De profilering als gangmaker maakt **een duidelijker onderscheid met onze zusterorganisaties** die zich als kennisorganisatie (PIXII, Ecolife, WTCB...) of als netwerkorganisatie (Bond Beter Leefmilieu, Gemeente voor de Toekomst, Vlaamse Confederatie Bouw...) profileren. De combinatie van onze rol en het thema sluit aan bij **zes SDG's**:

SDG 3: Verzeker een goede gezondheid en promoot welzijn voor alle leeftijden.

SDG 9: Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie.

SDG 11: Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam.

SDG 12: Verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen.

SDG 13: Neem dringend actie om de klimaatverandering en haar impact te bestrijden.

SDG 15: Bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van ecosystemen op het vasteland, beheer bossen duurzaam, bestrijd woestijnvorming, stop landdegradatie en draai het terug en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe.

5.4 Onze samenwerkingsverbanden

VIBE wenst de huidige samenwerkingsverbanden (met Bond Beter Leefmilieu, Steunpunten Duurzaam Wonen en Bouwen, PIXII, Dialoog, KU Leuven/PUC, Howest, VRP, Circubuild...) verder te zetten of te verbeteren en nieuwe samenwerkingsverbanden aan te gaan. Met onze nieuwe inhoudelijke focus en onze nieuwe rol, zijn deze nieuwe samenwerkingsverbanden broodnodig. Deze staan daarom bij elke operationele doelstelling duidelijk vermeld.

Zo mikken we op samenwerkingen met internationale en nationale spelers die thuis zijn in regeneratief ontwerpen en bouwen. We denken bijvoorbeeld aan het International Living Future Institute, Living Future Europe, Natureplus en VIBA. Op nationaal niveau mikken we op samenwerkingen met onze Waalse en Brusselse zusterorganisaties Cluster Eco-Construction en Leefmilieu Brussels. Samen met deze internationale en nationale organisaties zoeken we innovaties en nieuwigheden binnen de bouwsector die we in de spotlights plaatsen

'De derde industriële revolutie is een laatste fase in het grote industrieverhaal en de eerste in een tijdperk van samenwerking.' - J. Rifkin

Naast samenwerking met sectorgenoten en kennisinstellingen gaat VIBE op pad om langdurige samenwerkingen op te bouwen met marktactoren buiten de bouwsector om

samen met hen hefboomen te creëren. Om een vorm van wederkerigheid in bouwen werken we daarbij vanuit de principes van biomimicry.

VIBE, PIXII en Dialoog hebben zich geëngageerd om samen te werken rond het thema regeneratief ontwerpen en bouwen, en hebben er **een engagementsverklaring** rond uitgewerkt:

In een notendop werken Dialoog, PIXII en VIBE elk vanuit hun sterktes aan de transitie naar een duurzame leefwereld met als focus een minimale of een positieve impact van de bouwwereld op de omgeving. Omwille van de verscheidenheid in thematieken en de veelheid van aspecten die daarmee gepaard gaan alsook de complexiteit van het kennisveld en de nodige diepgang is het vandaag onmogelijk om deze taak binnen één organisatie op te nemen. Dialoog, VIBE en PIXII hebben door de jaren bepaalde professionele disciplines verkend en zich eigen gemaakt.

VIBE zal daarbij de komende periode gangmaker zijn voor het regeneratief bouwen in Vlaanderen, PIXII diept de kennis rond energetisch en circulair bouwen en verbouwen verder uit en zorgt dat professionele bouwactoren die extra stap naar duurzaam bouwen zetten door hen die kennis aan te reiken en Dialoog zet in op de verdere disseminatie van de verworven kennis specifiek naar de particulieren.

5.5 Onze doelgroepen

We stemmen onze doelgroepen af om in lijn te liggen met onze nieuwe inhoudelijke focus, onze nieuwe rol en het doel om op te schalen.

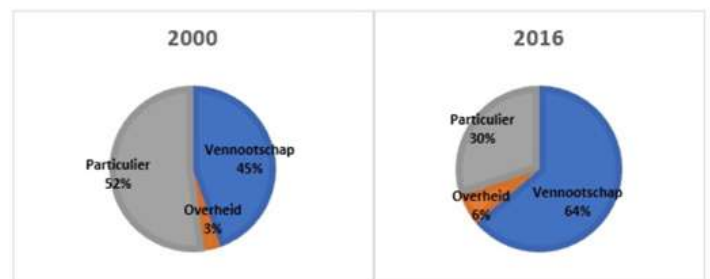
Pioniers

Bouwprofessionals die durven uniek zijn en daarmee uitpakken. Het zijn grensverleggende bedenkers en makers van de gebouwde omgeving. Dromers én doeners met een duidelijke visie. Zij willen een regeneratieve toekomst realiseren en laten de bouwsector op zijn grondvesten daveren. Architecten, landschapsarchitecten, stedenbouwkundigen, ontwikkelaars, aannemers en producenten die het verschil vandaag al maken.

Professionele bouwheren (trendsetters)

We verlaten het pad van de particuliere bouwers en verbouwers. VIBE creëert meer impact en focust op de professionele bouwheren. Het zijn de *trendsetters* (projectontwikkelaars, sociale huisvestingsmaatschappijen en lokale overheden) die openstaan voor regeneratieve vernieuwing. Het zijn volgers die willen scoren met hun grensverleggende projecten. Zij nemen nieuwe inzichten mee en vergroten zo de maatschappelijke impact van regeneratief ontwerpen en bouwen.

Er worden namelijk minder particuliere woningen gebouwd, stelt [de Vlaamse Confederatie Bouw](#): 'terwijl in 2000 nog 52% van de afgeleverde bouwvergunningen bestemd waren voor particulieren, is dit in 2016 verminderd tot 30%'. Marc Dillen, directeur-generaal van de VCB, voorspelt dat 'het aantal particuliere woningen zal blijven dalen. Bouwen wordt complexer door de strengere energie-eisen. Er zal meer ingezet worden op stadsvernieuwing, waardoor er meer geïntegreerde projecten en flatgebouwen uit de grond zullen schieten'.

Bron: Statbel, Vlaanderen

Beleidsmakers

Regeneratief ontwerpen en bouwen is momenteel onvoldoende aanwezig in het Vlaamse en federale beleid. Daarom wenst VIBE beleidsmakers - zowel op Vlaams niveau (ruimtelijke ordening, groen, afval...) als op federaal niveau (productbeleid), te inspireren, te beïnvloeden en het beleid uit te dagen richting meer regeneratief ontwerpen en bouwen.

Doelgroep	Waarom?	Hoe?
Projectontwikkelaars	Grote mainstream ontwikkelaars realiseren dikwijls grote projecten die onvoldoende antwoord bieden op de maatschappelijke uitdagingen waar we vandaag voor staan, denk aan klimaatmitigatie en -adaptatie, verlies aan biodiversiteit, uitputting van grondstoffen... VIBE wenst de ontwikkelaars info aan te bieden en te begeleiden zodat ze goede voorbeeldprojecten kunnen realiseren.	Om deze nieuwe doelgroep te kunnen bereiken zal Marketing Mentor een communicatie- en marketingplan opmaken begin 2022.
Sociale huisvesting	Ook huisvestingsmaatschappijen kunnen tot de grotere professionele bouwheren gerekend worden. Ook hen willen we overtuigen om meer mens- en milieuvriendelijke projecten te realiseren, zowel op wijk- als op gebouwniveau. Huisvestingsmaatschappijen realiseren dikwijls grotere projecten waar we met een beperkte input een grote impact kunnen bereiken. Bij hen ontbreekt dikwijls de kennis om mens- en milieuvriendelijke projecten te realiseren. VIBE wenst de huisvestingsmaatschappijen te inspireren, te informeren, en te begeleiden.	Om deze nieuwe doelgroep te kunnen bereiken zal Marketing Mentor een communicatie- en marketingplan opmaken begin 2022.
Lokale overheden	Overheden bouwen zelf niet veel, zij zijn dikwijls wel sturend voor grote al dan niet publieke bouw- en woonprojecten zoals stadsvernieuwingsprojecten, wijkrenovaties, nieuwe wijkontwikkelingen, nieuwe (semi) publieke gebouwen... Niet alleen hebben zij een grote impact, zij hebben ook een voorbeeldfunctie en kunnen een hefboomeffect genereren. Vooral de kleinere gemeenten hebben dikwijls de kennis niet in huis om dit soort projecten in goede banen te leiden, laat staan er voorbeeldprojecten van te maken die een positieve impact hebben op de aarde, de maatschappij en de gezondheid en het welzijn van de mens. VIBE wenst de lokale overheden te inspireren, te informeren, en te begeleiden.	Lokale overheden kunnen we bereiken via BBL (via onder andere het traject 'Gemeente voor de toekomst'), VVSG, de atria Departement Omgeving...
Beleidsmedewerkers	Regeneratief ontwerpen en bouwen is momenteel onvoldoende aanwezig in het Vlaamse en federale beleid. Daarom wenst VIBE beleidsmakers - zowel op Vlaams niveau (ruimtelijke ordening, groen, afval...) als op Federaal niveau (productbeleid), te inspireren, te beïnvloeden en het beleid te sturen richting meer regeneratief ontwerpen en bouwen.	Om deze nieuwe doelgroep te kunnen bereiken zal VIBE komende jaren werk maken van het uitwerken van een strategie om beleidsmakers te beïnvloeden.

5.6 Onze aanpak

VIBE hanteert een **mix van methodes** om zijn doelstellingen te bereiken. Deze zijn afhankelijk van het thema en de doelgroep die van toepassing zijn.

In gang zetten

- **Doelgroep:** pioniers en professionele bouwheren (*trendsetters*)
- **Waarom:** stilstaan is achteruitgaan. Innovatie is in vele gevallen broodnodig. Wereldwijd staat de bouwsector bol van innovatieve trends en ontwikkelingen die linken aan regeneratief ontwerpen en bouwen. In Vlaanderen kunnen deze pioniersprojecten een extra duwtje gebruiken. We stellen de status quo in vraag, belichten de nieuwigheden en zetten trendsetters in gang om regeneratief te ontwerpen en te bouwen.
- **Wat:** uitdagend communiceren door vlog- en podcasts, sociale media, webberichten...
- **Ervaring:** artikels op onze website, bijdrages voor communicatiepartners, artikels in het magazine *Ik ga bouwen en renoveren*, webinars...
- **Leerproces:**
 - We zoeken naar innovaties in binnen- en buitenland.
 - Hoe bereiken we een breed publiek?

davidattenborough [Follow](#)

2 posts 3.7m followers 0 following

A Life On Our Planet

Stories from David Attenborough and the team behind A Life On Our Planet.
Managed by the filmmakers.

[attenborough.film](https://www.attenborough.film)

- **Boven:** Sir David Attenborough maakte zijn Instagramdebuut op 24/9/2020. In 4 uur en 44 minuten verzamelde zijn account 1 miljoen volgers. 'Het redden van onze planeet is nu een communicatie-uitdaging' stond er bij zijn allereerste post te lezen.
- Dat de filmmaker net op dit socialemediaplatform opdook, was verrassend en toch ook weer niet. Al decennialang deelt hij zijn natuurkennis via radio en tv, klassieke media, waarop hij indrukwekkend succesvol was en nog steeds is. Maar als je vandaag een breed publiek wil bereiken, volstaan die klassiekers niet langer. Als je wil dat je boodschap wordt gehoord, dan is het zaak om actief te zijn op net die kanalen waarlangs je doelgroepen communiceren. Attenborough koos strategisch voor Instagram, een van de favoriete platformen van de jongere generaties die nog nauwelijks worden bereikt via radio en tv. Slimme zet.
- (Bron: Meerjarenplan 2022-2026 Bond Beter Leefmilieu, pagina 88)

Inspireren

- **Doelgroep:** professionele bouwheren (*trendsetters*)
- **Waarom:** goede voorbeelden triggeren. Daar is geen rocket science voor nodig. Door inspirerende voorbeelden van regeneratieve wijken en gebouwen te tonen, overtuigen we trendsetters om de eerste stappen richting regeneratief ontwerpen en bouwen te nemen.
- **Wat:** studiereizen en -bezoeken naar voorbeeldprojecten in binnen- en buitenland. We creëren ervaringen hoe het anders kan.
- **Ervaring:** de afgelopen jaren brachten we studiebezoeken aan Brussel, Gent, Antwerpen, EVA-Lanxmeer, Houten, Rotterdam, Amsterdam...
- **Leerproces:**
 - We zoeken naar vernieuwende regeneratieve projecten.
 - Betaalbaar- en haalbaarheid om met een relatief kleine groep (20 à 30 personen) een uitstap te doen onder begeleiding.
 - Wat tijdens een pandemie of lockdown? Dan zijn deze activiteiten onmogelijk.
 - Hoe bereiken we projectontwikkelaars en hoe overtuigen we hen om mee op stap te gaan?

Bruggen bouwen

- **Doelgroep:** pioniers en professionele bouwheren (*trendsetters*)
- **Waarom:** bouwprofessionals leren door *best practices* uit te wisselen. Door pioniers en trendsetters met elkaar te verbinden, moedigen we samenwerking en kruisbestuiving aan.
- **Wat:** bouwprofessionals (leden en bouwpartners) verbinden en een forum bieden zodat ze van elkaar leren.
- **Ervaring:** Eco*Bouwfora, VIBE-Kaffees en Ecobouwpools
- **Leerproces:**
 - Hoe bereiken we de *trendsetters*?
 - Hoe bereiken we de projectontwikkelaars en hoe overtuigen we hen om deel te nemen aan activiteiten van VIBE?

Opleiden

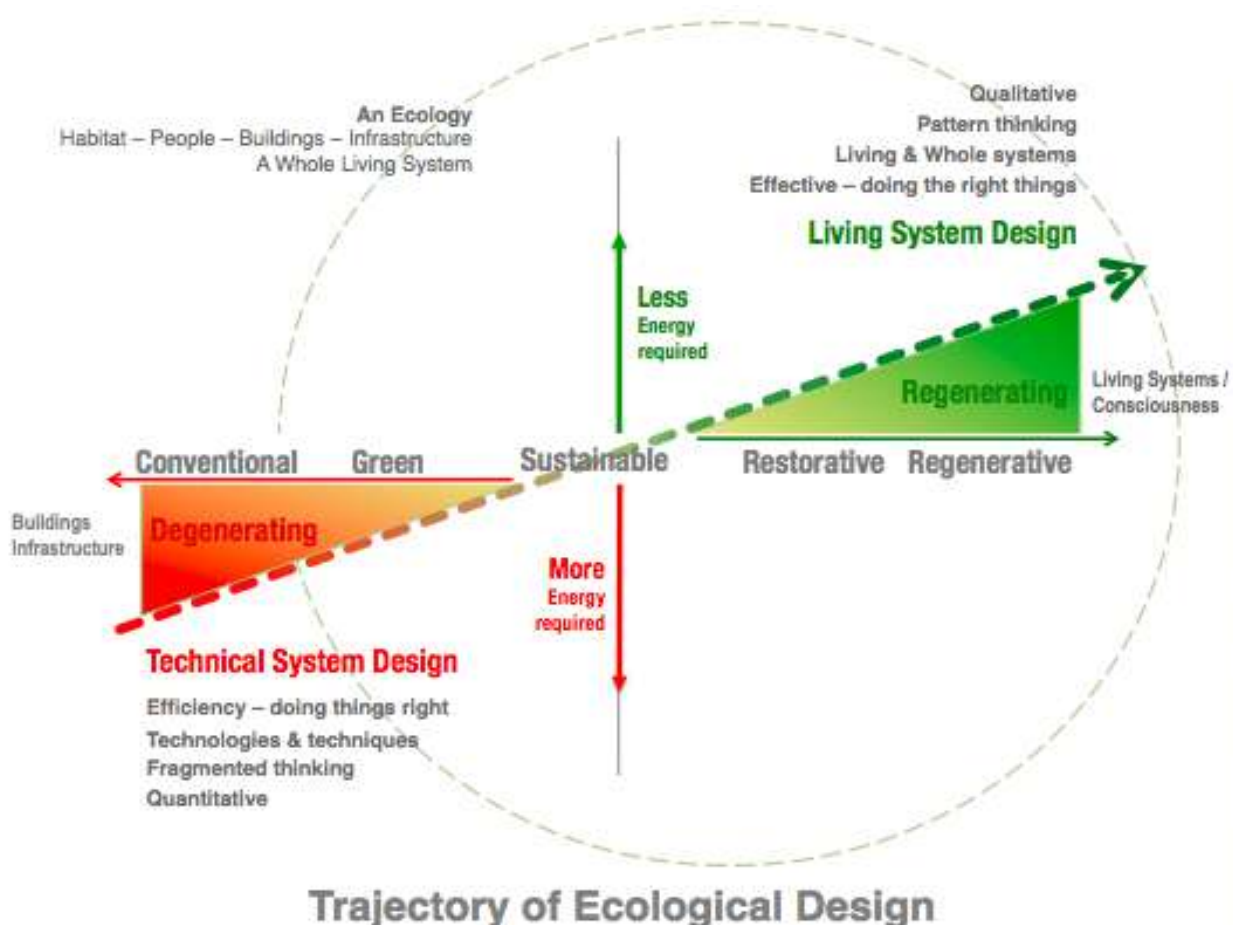
- **Doelgroep:** professionele bouwheren (*trendsetters*)
- **Waarom:** trendsetters weten te weinig over regeneratief bouwen en ontwerpen. De huidige opleidingen (architectuur, ingenieurswetenschappen, vastgoedkunde...) spenderen minimale aandacht aan dit topic. Er zijn geen opleidingen die uitgaan van een holistische, geïntegreerde benadering of handvaten aanreiken om de transitie naar een regeneratieve samenleving te versnellen. Deze kenniskloof vullen we door opleidingen te ontwikkelen die trendsetters inlijven in regeneratief ontwerpen en bouwen
- **Wat:** met informatie bedoelen we artikels op websites, in tijdschriften voor professionals, brochures, boeken... Met opleidingen bedoelen we postgraduaatopleidingen, modulaire opleidingen, in company opleidingen...
- **Ervaring:** VIBE bouwde een diepgaand aanbod uit over mens- en milieuvriendelijk bouwen in het algemeen en circulair bouwen in het bijzonder: zowel de postgraduaatopleiding 'Mens- en milieuvriendelijk bouwen en wonen', de postgraduaatopleiding 'Circulair Bouwen', de opleidingsdagen en masterclasses over circulair bouwen, de in company opleidingen...
- **Leerproces:**
 - Hoe bereiken we een breed publiek?
 - Hoe bereiken we de projectontwikkelaars en hoe overtuigen we hen om met VIBE in zee te gaan?
 - Hoe bereiken we overheden en huisvestingsmaatschappijen en hoe overtuigen we hen om met VIBE in zee te gaan?

Ondersteunen en begeleiden

- **Doelgroep:** pioniers en professionele bouwheren (*trendsetters*)
- **Waarom:** trendsetters weten te weinig over regeneratief ontwerpen en bouwen waardoor ze dit weinig toepassen in hun aanbestedingen en projecten. Niet alle trendsetters scholen zich bij. Ze zoeken experts om een project te begeleiden. Daarom wenst VIBE professionele bouwheren te begeleiden bij de opmaak van aanbestedingen (voor het aanstellen van een ontwerp- of bouwteam) en bij het ontwerp van een project op wijk- of gebouwniveau. Innovatiecoaching in combinatie met inhoudelijke expertise is de sleutel tot succes.
- **Wat:** met ondersteuning en begeleiding bedoelen we professionele bouwheren bijstaan met kennis, principes, praktijkervaring en goede voorbeelden over regeneratief ontwerpen en bouwen. Dikwijls in de vorm van een co-creatietraject.
- **Ervaring:** dit gebeurt vandaag door Gemeente voor de Toekomst (Bond Beter Leefmilieu).
- **Leerproces:**
 - Om onze impact te vergroten, komt VIBE best zo vroeg mogelijk in het proces.
 - Hoe maken we ons aanbod bekend bij de juiste actoren?
 - Hoe bereiken we de relevante bouwprofessionals op het juiste moment?
 - Hoe bereiken we projectontwikkelaars?

Ruimte scheppen

- **Doelgroep:** beleidsmakers
- **Waarom:** het beleid beïnvloedt onze omgang met ruimte en onze woon- en bouwpraktijken. Vanuit de rol als gangmaker werkt VIBE samen met beleidsmakers aan een regeneratieve gebouwde omgeving in Vlaanderen.
- **Wat:** beleidsmakers inspireren, beïnvloeden en uitdagen zodat we in Vlaanderen werken aan een regeneratieve gebouwde omgeving.
- **Ervaring:** deze activiteit werd in de periode voor 2015 uitgevoerd zoals de deelname aan Transitiearena Duurzame Wijken. Daarna voerden we deze activiteiten minder uit.
- **Leerproces:**
 - Financiering? Haalbaarheid?
 - Zicht krijgen om mogelijke thema's waar we een verschil kunnen maken, die we kunnen aanpakken, die haalbaar zijn.

hoofdstuk

6

Strategische en

operationele

doelstellingen

De keuzes die we in de vorige hoofdstukken maakten, mondden uit in een strategisch kader voor de periode 2022-2026. Dat kader bevat **vier strategische doelstellingen** en **tien onderliggende operationele doelstellingen**:

- **Strategische doelstelling 1:**
VIBE zet samen met pioniers regeneratief ontwerpen en bouwen in gang in Vlaanderen.
- **Strategische doelstelling 2:**
VIBE begeleidt professionele bouwheren zodat ze regeneratieve bouwprojecten kunnen realiseren.
- **Strategische doelstelling 3:**
VIBE schept ruimte om regeneratief ontwerpen en bouwen in realiteit te brengen en op te schalen in Vlaanderen.
- **Strategische doelstelling 4:**
VIBE transformeert zijn werking tot een inspirerende, krachtvolle en financiële sterke vereniging om zijn voortrekkersrol te kunnen waarmaken.

Strategische doelstelling 1

SD 1: VIBE zet samen met pioniers regeneratief ontwerpen en bouwen in gang in Vlaanderen.

In 2026 heeft VIBE samen met de pioniers regeneratief ontwerpen en bouwen in gang gezet in Vlaanderen en heeft hen met raad en specifieke communicatie bijgestaan zodat andere actoren uitgedaagd worden om hun voorbeeld te volgen. Op deze manier wil VIBE het regeneratief pionieren in de bouw versnellen.

OD 1.1: VIBE detecteert pioniers, innovaties en voorbeelden van regeneratief ontwerpen en bouwen en zet ze in de kijker.

In 2026 heeft VIBE gezorgd dat regeneratief ontwerpen en bouwen leeft in Vlaanderen door nieuwe pioniers, innovaties en voorbeelden te detecteren en in de kijker te zetten. Op deze manier ontstaat een positieve en innovatieve cultuur in de bouwsector.

Mogelijke activiteiten:

- VIBE screent de pioniers, innovaties en voorbeelden van regeneratief ontwerpen en bouwen aan de hand van het holistisch denkkader van regeneratief ontwerpen en bouwen.
- VIBE volgt in binnen- en buitenland relevante pioniers, futuristen, trendwatchers, nieuwskanalen en onderzoeken om op de hoogte te blijven van innovatieve ontwikkelingen en trends. VIBE gebruikt hierbij de kracht van zijn leden, bouwpartners en ambassadeurs en hun netwerk.
- VIBE communiceert aanstekelijk door uit te dagen en de status quo in vraag te stellen. Door zichtbaarheid te creëren wordt VIBE hét referentiepunt in Vlaanderen over regeneratief ontwerpen en bouwen. De innovaties van de bouwpartners en ambassadeurs krijgen hier een bijzonder forum.

Mogelijke samenwerkingsverbanden:

Nationale en internationale organisaties: Living Future Institute, natureplus, Sentinel Haus institut, IBÖ, VIBA, Stichting Agrodome, Cluster Eco Construction, Biomimicry NL, Fairsnape, Leefmilieu Brussel, Ecobuild...

Indicatoren en streefwaarden:

- Elk jaar zet VIBE minstens 60 pioniers, innovaties en voorbeelden van regeneratief ontwerpen en bouwen in de kijker.
- Elk jaar onderzoekt VIBE in hoeverre regeneratief ontwerpen en bouwen gekend is bij de professionele bouwheren. Hiervoor worden minstens 380 professionele bouwheren bevroegd.

OD 1.2: VIBE ondersteunt pioniers en helpt hen verder ontwikkelen en opschalen.

In 2026 heeft VIBE de pioniers in regeneratief ontwerpen en bouwen bijgestaan waar nodig om hun activiteiten op te schalen zodat hun impact vergroot.

Mogelijke activiteiten:

- VIBE organiseert een bevraging en focusgesprekken bij de leden, bouwpartners en relevante stakeholders over de knelpunten om op te schalen.
- VIBE helpt pioniers met het brengen van hun verhaal.
- VIBE wijst de weg in het ondersteuningslandschap.
- VIBE zet de kennis van zijn leden en bouwpartners in om projecten te realiseren die aan het verschalen van het ideeëngoed doen.

Mogelijke samenwerkingsverbanden:

VIBE-bouwpartners, -ambassadeurs en andere relevante stakeholders, VLAIO, WTCB, universiteiten, PIXII, VITO...

Indicatoren en streefwaarden:

- VIBE staat elk jaar minstens 5 pioniers bij waar nodig om hun activiteiten op te schalen zodat hun impact vergroot.

Strategische doelstelling 2

SD 2: VIBE begeleidt professionele bouwheren (*trendsetters*) zodat ze regeneratieve projecten kunnen realiseren.

In 2026 heeft VIBE professionele bouwheren (*trendsetters*) op weg geholpen en begeleid richting meer regeneratief ontwerpen en bouwen. VIBE hanteert hiervoor ook een specifieke communicatiestrategie die inspeelt op de triggerpunten van de beoogde doelgroepen. Daarnaast verspreidt VIBE de specifieke kennis met betrekking tot regeneratief ontwerpen en bouwen.

OD 2.1: VIBE inspireert professionele bouwheren (*trendsetters*) en zet ze op weg.

In 2026 heeft VIBE de professionele bouwheren (*trendsetters*) zover gekregen dat ze hun visie en strategieën hebben aangepast richting regeneratief ontwerpen en bouwen. Op deze manier worden positieve intenties verankerd in het beleid van deze bouwheren.

Mogelijke activiteiten:

- VIBE communiceert op een uitdagende en aantrekkelijke manier over regeneratieve innovaties en voorbeelden van regeneratief ontwerpen en bouwen zodat het de professionele bouwheren (*trendsetters*) kan warm maken om het anders te doen. VIBE creëert daarvoor een netwerk van eerste volgers.
- VIBE daagt grote mainstream bouwactoren uit met correcte en objectieve informatie over regeneratief ontwerpen en bouwen en legt zo de knelpunten bloot om vervolgens toekomstgerichte alternatieven aan te bieden.

Mogelijke samenwerkingsverbanden:

BBL, VVSG, VRP, Architectura, Circubuild, NAV, VCB...

Indicatoren en streefwaarden:

- In 2026 heeft VIBE minstens 5 professionele bouwheren overtuigd om hun visie en strategieën aan te passen richting regeneratief ontwerpen en bouwen.

OD 2.2: VIBE bouwt bruggen en ondersteunt de professionele bouwheren (*trendsetters*).

In 2026 zijn er nieuwe samenwerkingsverbanden tussen de pioniers in regeneratief ontwerpen en bouwen en de professionele bouwheren (*trendsetters*) zodat deze laatste geïnspireerd worden om meer regeneratief te ontwerpen en te bouwen.

In 2026 heeft VIBE hen bovendien zover gekregen dat ze hun kernactiviteiten hebben aangepast richting meer regeneratief te ontwerpen en te bouwen.

Op deze manier wordt het netwerk van actoren die regeneratief ontwerpen en bouwen vergroot.

Mogelijke activiteiten:

- VIBE brengt de professionele bouwheren (*trendsetters*) in contact met de pioniers in regeneratief ontwerpen en bouwen om zo de samenwerking tussen beide groepen te faciliteren en te bevorderen.
- VIBE zet opleidingstrajecten op en vernieuwt vormingen zodat de kennis, de ervaringen en de opgebouwde expertise gedeeld worden.
- VIBE biedt degelijke en unieke opleidingen aan over regeneratief ontwerpen en bouwen. Zo maakt het zijn kennis toegankelijk voor een grote groep professionals.
- VIBE zet zijn in-company opleidingsaanbod in de markt en bouwt samenwerkingen uit om op een efficiënte manier kennis en ervaring op te bouwen rond regeneratief ontwerpen en bouwen.
- VIBE ondersteunt - in samenwerking met de VIBE-bouwpartners en -ambassadeurs - professionele bouwheren zodat ze regeneratieve collectieve voorbeeldprojecten realiseren.
- VIBE verzamelt, maakt toegankelijk en verspreidt een instrumentarium dat regeneratief ontwerpen en bouwen stimuleert en ondersteunt.

Mogelijke samenwerkingsverbanden:

Professionele bouwheren (*trendsetters*), VIBE-leden, -bouwpartners en -ambassadeurs.

Indicatoren en streefwaarden:

- Eind 2026 heeft VIBE minstens 5 samenwerkingsverbanden opgezet of gefaciliteerd tussen pioniers in regeneratief ontwerpen en bouwen en (grote) professionele bouwheren (*trendsetters*).
- Eind 2026 heeft VIBE minstens 2 (grote) professionele bouwheren (*trendsetters*) begeleid via een in-company traject.
- In 2026 heeft VIBE minstens 2 (grote) professionele bouwheren (*trendsetters*) overtuigd om hun kernactiviteiten aan te passen richting meer regeneratief ontwerpen en bouwen.
- In 2026 zijn de beide postgraduaatopleidingen door continue verbeteringen vernieuwd.

Strategische doelstelling 3

SD 3: VIBE scheidt ruimte om regeneratief ontwerpen en bouwen in realiteit te brengen en op te schalen in Vlaanderen.

In 2026 wordt regeneratief ontwerpen en bouwen gesteund en gestimuleerd door het beleid. VIBE maakt dit mogelijk door de relevante actoren wakker te schudden en hen met vernieuwende ideeën te doen inzien dat er voorbij de neutrale impact een prachtige toekomst ligt.

OD 3.1: VIBE inspireert beleidsmakers om regeneratief bouwen mogelijk te maken via beleid.

In 2026 zijn de beleidsmakers zich veel meer bewust van het grote sociale, economische en ecologische belang van regeneratief ontwerpen en bouwen. VIBE inspireert hen om een levendig maatschappelijk debat te voeren over een regeneratieve samenleving en de essentiële rol van regeneratief ontwerpen en bouwen erin, en om beleidsmatig vooruitgang te boeken op dit vlak.

Mogelijke activiteiten:

- VIBE bevroegde zijn sector over relevante thema's/knelpunten en bepaalt samen met zijn leden, bouwpartners en relevante stakeholders welke thema's/knelpunten prioritair op de agenda dienen te komen.
- VIBE verzamelt, verkent en evalueert geslaagde strategieën om beslissers te overtuigen.
- VIBE werkt samen met relevante partners en actoren een strategie uit.
- VIBE stelt beleidsaanbevelingen op en communiceert deze naar de beleidsmakers.

Mogelijke samenwerkingsverbanden:

BBL, VVSG, Departement Omgeving, Departement Economie, Wetenschap en Innovatie, OVAM, FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, FRDO...

Indicatoren en streefwaarden:

- De publieke opinie ondersteunt de beleidsaanbeveling(en): er verschijnen minstens drie artikels in algemene professionele tijdschriften over regeneratief ontwerpen en bouwen.
- De door VIBE geformuleerde beleidsaanbeveling(en) word(t) opgenomen door het beleid en heeft het beleid regeneratief ontwerpen en bouwen op de agenda gezet.

OD 3.2: VIBE werkt samen met andere organisaties om regeneratief bouwen mainstream te maken.

In 2026 hebben VIBE, PIXII en Dialoog en eventuele andere strategische partners een goed draaiend en vast samenwerkingsverband opgezet rond regeneratief ontwerpen en bouwen zodat het thema breed wordt uitgedragen.

Mogelijke activiteiten:

- We zetten een collectieve dienstverlening op met PIXII en Dialoog zodat particulieren, professionals en overheden de weg vinden naar het juiste aanbod.
- We werken samen met PIXII en Dialoog aan hefboomprojecten (collectieve voorbeeldprojecten van regeneratief ontwerpen en bouwen).

Mogelijke samenwerkingsverbanden:

BBL, PIXII, Dialoog, Steunpunten Duurzaam Bouwen en Wonen...

Indicatoren en streefwaarden:

- Half 2022 hebben VIBE, PIXII en Dialoog en eventuele andere strategische partners concrete afspraken gemaakt over de collectieve dienstverlening en de hefboomprojecten
- In 2026 hebben VIBE, PIXII en Dialoog en eventuele andere strategische partners samengewerkt aan minstens drie hefboomprojecten.

Strategische doelstelling 4

SD 4: VIBE transformeert zijn werking tot een inspirerende, krachtvolle en financiële sterke vereniging om zijn voortrekkersrol te kunnen waarmaken.

In 2026 is VIBE een sterke en goed draaiende organisatie die beslagen is om de geformuleerde strategische doelstellingen goed te kunnen uitvoeren. VIBE zorgt ervoor dat ze de nieuwe focus en rol goed in de vingers krijgt om op die manier impactgericht bezig te zijn.

OD 4.1: VIBE bouwt nieuwe kenniscompetenties op.

In 2024 heeft het VIBE-team kennis opgebouwd rond regeneratief ontwerpen en bouwen.

Mogelijke activiteiten:

- Het VIBE-team volgt en organiseert opleidingen over dit thema.
- Aan de hand van projecten met een hogere uitdagingsgraad (en risico) testen we nieuwe methodieken en processen om die op die wijze markt- en beleidsklaar te krijgen.
- VIBE zoekt samenwerkingsverbanden omtrent het financiële aspect (alternatieve businessmodellen).

Indicatoren en streefwaarden:

- In 2022 heeft VIBE het holistisch denkkader van regeneratief ontwerpen en bouwen ontwikkeld.
- In 2022 hebben alle medewerkers en leden van de raad van bestuur basiskennis over regeneratief ontwerpen en bouwen
- In 2023 kan het VIBE-team opleidingen geven rond regeneratief ontwerpen en bouwen.

OD 4.2: VIBE bouwt een doeltreffende communicatie- en marketingstrategie uit om professionele bouwheren via de relevante kanalen te bereiken.

In 2026 hebben we een goede marketingstrategie uitgewerkt die bouwprofessionals, grote professionele bouwheren en lokale besturen overtuigt om in te zetten op regeneratief ontwerpen en bouwen. Voor een zo groot mogelijke impact bereiken we hen aan of net voor het begin van hun traject.

Mogelijke activiteiten:

- VIBE onderzoekt de knelpunten, leemtes en kansen bij professionele bouwheren om regeneratieve wijken en gebouwen te realiseren.
- VIBE werkt een marketingstrategie uit die professionele bouwheren overtuigt om in te zetten op regeneratief ontwerpen en bouwen.

Indicatoren en streefwaarden:

- Midden 2022 heeft VIBE een communicatie- en marketingstrategie uitgewerkt
- VIBE laat minstens één keer per jaar de communicatie- en marketingstrategie evalueren.

OD 4.3: VIBE bouwt een sterk team uit.

In 2026 heeft VIBE een sterk team zodat het alle geformuleerde strategische doelstellingen goed kan uitvoeren en zodat zijn impact op de maatschappij vergroot.

Mogelijke activiteiten:

- We bouwen aan een betere teamwerking.
- We versterken onze kunde om bruggen te bouwen o.a. tussen pioniers en professionele bouwheren (*trendsetters*).
- We zoeken inhoudelijke versterking m.b.t. regeneratief ontwerpen en bouwen.
- We zoeken versterking m.b.t. marketing.
- We zoeken administratieve versterking.

Indicatoren en streefwaarden:

- Minstens jaarlijks wordt de werking geëvalueerd en worden er begeleidingsgesprekken gehouden.
- In 2023 heeft VIBE de nodige versterking in zijn team opgenomen (m.b.t. bruggen bouwen, regeneratief ontwerpen en bouwen, marketing, administratie...).
- In 2026 heeft VIBE alle geformuleerde strategische doelstellingen goed uitgevoerd.

OD 4.4: VIBE verbreedt zijn financiële strategie.

In 2026 is VIBE minder afhankelijk van de subsidies van de Vlaamse overheid.

Mogelijke activiteiten:

- VIBE zoekt hefboomen die de impact van zijn subsidiëring vermenigvuldigen.
- VIBE ontwikkelt financieel versterkende activiteiten.
- VIBE ontwikkelt nieuwe modellen en toetst deze af aan bestaande financieringskanalen.

Indicatoren en streefwaarden:

- De omzet blijft minstens op peil; het aandeel van de basissubsidie in de totale omzet zakt naar 30%.

hoofdstuk

7

Budgettair plan

7.1 Personeelsstructuur

Functies (volledige personeelsstructuur)	Aantal VTE's (binnen die functie)
Administratief ondersteunend	0,20
Coördinatie	0,60
Projectmedewerker	1,70
Communicatiemedewerker	1,20
TOTAAL AANTAL VTE IN DE VERENIGING	3,70

7.2 Financieel en personeelsplan

Doelstelling	% subsidie	Aantal VTE's
Strategische doelstelling 1: VIBE zet samen met pioniers regeneratief ontwerpen en bouwen in gang in Vlaanderen.		
OD 1.1: VIBE detecteert pioniers, innovaties en voorbeelden van regeneratief ontwerpen en bouwen en zet ze in de kijker.	75%	0,75
OD 1.2: VIBE ondersteunt pioniers en helpt hen verder ontwikkelen en opschalen.	5%	0,67
Strategische doelstelling 2: VIBE begeleidt professionele bouwheren (<i>trendsetters</i>) zodat ze regeneratieve bouwprojecten kunnen realiseren.		
OD 2.1: VIBE inspireert professionele bouwheren (<i>trendsetters</i>) en zet ze op weg.	0%	0,29
OD 2.2: VIBE bouwt bruggen en ondersteunt de professionele bouwheren (<i>trendsetters</i>).	5%	0,82
Strategische doelstelling 3: VIBE zet samen met pioniers regeneratief ontwerpen en bouwen in gang in Vlaanderen.		
OD 3.1: VIBE inspireert beleidsmakers om regeneratief bouwen mogelijk te maken via beleid.	0%	0,09
OD 3.2: VIBE werkt samen met andere organisaties om regeneratief bouwen mainstream te maken.	0%	0,07
Strategische doelstelling 4: VIBE transformeert zijn werking tot een inspirerende, krachtvolle en financiële sterke vereniging om zijn voortrekkersrol te kunnen waarmaken.		
OD 4.1: VIBE bouwt nieuwe kenniscompetenties op.	10%	0,25
OD 4.1: VIBE bouwt een doeltreffende communicatie- en marketingstrategie uit om professionele bouwheren via de relevante kanalen te bereiken.	5%	0,07
OD 4.1: VIBE bouwt een sterk team uit.	0%	0,38
OD 4.1: VIBE verbreedt zijn financiële strategie.	0%	0,30
TOTAAL	100%	3,7

7.3 Begroting 2022

Inkomsten	375.328,58 euro
Bedrijfsopbrengsten	375.328,58 euro
Subsidies	160.328,58 euro
Subsidies Mina	130.328,58 euro
Tewerkstellingsubsidies	30.000,00 euro
Eigen middelen	215.000,000 euro
Verkoop van diensten/goederen	155.000,000 euro
Lidgelden	40.000,00 euro
Sponsoring/partnerschappen	20.000,00 euro
Uitgaven	374.707,50 euro
Bedrijfskosten	374.707,50 euro
Werking	72.500,00 euro
Communicatie	5.000,00 euro
Externe consultants	45.000,00 euro
Overige kosten	22.500,00 euro
Personeel	292.207,50 euro
Huisvesting	10.000,00 euro
Bedrijfsresultaat	621,08 euro
Financiële opbrengsten	
Financiële kosten	1.250,00 euro
Algemeen resultaat	- 628,92 euro

Afbeeldingen en figuren

- **Pagina 11:** Regenerative Development and Design
- **Pagina 13:** PAKT Antwerpen
- **Pagina 21:** Ecoverbo
- **Pagina 22:** Stockholm Resilience Centre
- **Pagina 24:** Kate Raworth
- **Pagina 33:** Statbel
- **Pagina 38:** Regenesiis 2000-2018
- **Pagina 46:** Databank Publieke Ruimte

